

# Гістарычная даведка

Рэспубліканскае вытворчае унітарнае прадпрыемства «Завод дакладнай электрамеханікі» створана загадам Дзяржаўнага ваенна-прамысловага камітэта Рэспублікі Беларусь ад 25 мая 2009 года № 80 і зарэгістравана з мэтай ажыццяўлення дзейнасці ў дачыненні да прадукцыі ваеннага прызначэння і іншых спецыфічных тавараў (работ, паслуг). Заснавальнікам прадпрыемства з'яўляецца Дзяржаўны ваенна-прамысловы камітэт Рэспублікі Беларусь.

Прадпрыемства было зарэгістравана 27 мая 2009 г. у Адзіным дзяржаўным рэестры юрыдычных асоб і індыўідуальных прадпрымальнікаў і з'яўляецца юрыдычнай асобай, камерцыйнай арганізацыяй.

Прадметам дзейнасці прадпрыемства з'яўлялася дзейнасць па стварэнні спецыяльнай вытворчасці ў Рэспубліцы Беларусь ў дачыненні да прадукцыі ваеннага прызначэння. У 2009 годзе пачалося праектаванне дадзенай вытворчасці.

У канцы 2010 года Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь было прынята рашэнне аб распрацоўцы канцэпцыі ракетабудавання ў Рэспубліцы Беларусь.

У канцы 2011 года Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь была зацверджана Праграма стварэння ракетнай вытворчасці ў Рэспубліцы Беларусь на 2011 – 2015 гады. Рэспубліканскае вытворчае унітарнае прадпрыемства «Завод дакладнай электрамеханікі» было прызначана галаўным выканаўцам работ у рамках дадзенай Дзяржаўнай праграмы.

У адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «Аб стварэнні Нацыянальнай сістэмы спадарожнікавай сувязі і вяшчання» ў 2012 годзе рэспубліканскае вытворчае унітарнае прадпрыемства «Завод дакладнай электрамеханікі» было прызначана галаўным выканаўцам работ у рамках гэтага праекта.

У сярэдзіны 2013 года на прадпрыемстве былі пачаты работы па стварэнні Нацыянальнай сістэмы спадарожнікавай сувязі і вяшчання Рэспублікі Беларусь (было пачата вытворчасць геастацыянарнай спадарожнікі і будаўніцтва наземнага комплексу кіравання).

У красавіку 2013 года было створана ўпраўленне галоўнага канструктара, якое рэалізуе праект «Паланэз».

З мэтай ажыццяўлення навуковых даследаванняў, вырабу асобных дэталей і вузлоў да эксперыментальных і дасведчаных узораў, а таксама іх зборкі, электрамонтажу, выпрабаванняў і наладкі, на прадпрыемстве быў створаны даследна-эксперыментальны цэх з унікальнай вытворчай базай, якая зможа вырабляць комплексную апрацоўку любых складаных дэталей прасторавай формы.

Да пачатку 2015 году былі выраблены першыя дасведчаныя ўзоры баявых машын да РСЗА «Паланэз», якія прынялі ўдзел у парадзе войск Мінскага гарнізона 9 мая 2015 года.

У чэрвені 2016 году былі паспяхова праведзены на максімальную далёкасць 200 км. баявыя пускі ракет РСЗА «Паланэз» на палігоне ў Гомельскай вобласці, пры гэтым 40% абсталявання, прызначанага да выпрабаванняў ракетных комплексаў, створана супрацоўнікамі прадпрыемства.

У жніўні 2016 г. РСЗА «Паланэз» быў прыняты на ўзбраенне Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь.

За значны асабісты ўклад у стварэнне і паспяховае выпрабаванне айчыннага ракетнага комплексу «Паланэз» Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка 8 верасня 2016 года ўручыў дзяржаўныя ўзнагароды работнікам рэспубліканскага вытворчага унітарнага прадпрыемства «Завод дакладнай электрамеханікі».

У студзені 2016 году з касмадрома Сичан (КНР) адбыўся паспяховы запуск ракеты-носьбіта з першым беларускім тэлекамунікацыйным спадарожнікам на борце. Спадарожнік быў

выведзены на геастацыянарнай арбіту. Кіраванне спадарожнікам ажыццяўляецца з наземнага комплексу кіравання, які быў уведзены ў эксплуатацыю ў 2016 годзе.

У выніку праведзенай з 2016 года прадпрыемствам мадэрнізацыі рэактыўных снарадаў да РСЗА «Град» атрыманы чатыры мадыфікацыі 122 мм рэактыўных снарадаў – 9М521МБ, 9М522МБ, 9М523МБ, 9М524МБ.

Дзяржаўныя і даследчыя выпрабаванні пацвердзілі ўсе зададзеныя характарыстыкі і магчымасць іх выкарыстання на працягу ўсяго гарантыйнага тэрміну эксплуатацыі.

Па выніках выпрабаванняў Міністэрствам абароны Рэспублікі Беларусь 122 мм рэактыўныя снарады 9М521МБ, 9М522МБ і 9М523МБ былі прынятыя на ўзбраенне.

У 2017 годзе на палігоне ў Гомельскай вобласці 26 кастрычніка былі праведзены баявыя пускі мадэрнізаванай РСЗА «Паланэз-М» (які атрымаў назву «ракетны комплекс «Паланэз-М») з далёкасцю стральбы 300 км. Ракеты пабілі прызначаныя мэты і пацвердзілі заяўленыя тактыка-тэхнічныя характарыстыкі па далёкасці і дакладнасці.

Ракетны комплекс вялікі далёкасці «Паланэз-М» створаны беларускімі арганізацыямі абароннага сектара эканомікі. Галаўным прадпрыемствам па распрацоўцы і вытворчасці «Паланэз-М» з'яўляецца рэспубліканскае вытворчае унітарнае прадпрыемства «Завод дакладнай электрамеханікі». Сувыканаўцам РСЗА «Паланэз», «Паланэз-М» з'яўляюцца: ААТ «Волатаўта», ААТ «АГАТ-сістэмы кіравання», ААТ «АГАТ-сістэм» і ААТ «МЗКЦ».

У чэрвені 2017 года ўпраўленне галоўнага канструктара было ператворана ў Навукова-тэхнічны цэнтр.

У снежні 2017 года Дзяржаўным камітэтам па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь і Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі прадпрыемству было выдадзена Пасведчанне аб акрэдытацыі навуковай арганізацыі.

У кастрычніку 2017 года з мэтай правядзення навуковых даследаванняў, вымярэнняў і выпрабаванняў дасведчаных узораў, а таксама аказання паслуг у дадзенай галіне іншым прадпрыемствам на вытворчай базе шматфункцыянальнага універсальнага цэха прадпрыемства быў створаны «Сектар калектыўнага карыстання выпрабавальным абсталяваннем», а ў лютым 2019 года Дзяржаўным камітэтам па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь было выдадзена Пасведчанне аб прысваенні статусу цэтра калектыўнага карыстання унікальным навуковым абсталяваннем.

У 2018 годзе ў кастрычніку месяцы было завершана будаўніцтва «Выпрабавальнай пляцоўкі (участка)» прызначанай да выпрабавання ствараюцца (падаўжае) ракетных рухавікоў і баявых частак розных тыпаў ракет і рэактыўных снарадаў.

У цяперашні час асноўнымі відамі дзейнасці прадпрыемства з'яўляюцца распрацоўка і вытворчасць прадукцыі ваеннага прызначэння (ракетабудавання) і прадстаўленне тэлекамунікацыйных паслуг (НСССiВ).